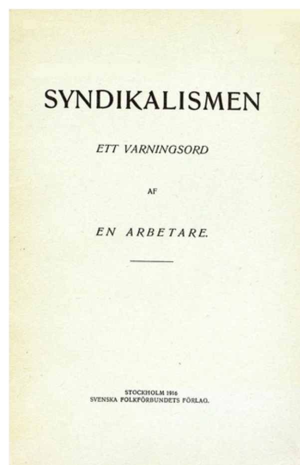

SYNDIKALISMEN

ETT VARNINGSORD AF *EN ARBETARE.*

STOCKHOLM 1916 TRYCKERIAKTIEBOLAGET FYLGIA.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna skrift av **Leon Larson** (1883-1922), som utgavs anonymt, tillhör Kungl. Biblioteket och har scannats där. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i mars 2015 av Bert H.

Hvad är syndikalismen?

För ett tiotal år sedan började en ny riktning göra sig gällande inom den svenska arbetarerörelsen. Man var missnöjd med de gamla fackföreningarne, de dugde inte längre i striden mot arbetsgifvareföreningarne, livilka blefvo allt starkare och ändamålsenligare. Under hvarje strid som utkämpades, visade sig de båda motståndarne vara jämnstarka och för den skull måste, en jämvikt inträda och med jämvikten arbetslugn. Fackföreningarna, hvilka startats som enbart stridsföreningar, började nu visa tendens till att blifva en sorts arbetarnes försäkringsföretag, i hvilka de hade vissa förmåner såsom understöd vid arbetslöshet, reshjälp, garanterad timlön m. m. Under de lugna åren växte föreningarnes kassor, så att många af dem slutligen hade millioner insatta i bankerna. — Med rikedomen kom äfven ett visst ansvar. Ledarne ansågo sig icke som förr kunna för småsakers skull proklamera strejk, i hvilka tusental kunde indragas och där de stora kassorna till ingen nytta skulle vräkas bort. Då var det bättre att underhandla med motståndaren och på den fredliga öfvertygelsens väg komma till tals med honom. Det visade sig ofta gå lika bra som att strejka, följden blef ett relativt lugn på arbetsmarknaden till fromma för alla parter, inte minst arbetarne, hvilka sågo sina föreningars kassor växa i storlek och betydenhet.

Men detta kunde inte få fortgå i längden. Det fanns element inom arbetarerörelsen, som ansågo att freden var något af ondo och att det enda, som lämpade sig för arbetarebehofven, var den ständigastriden. Att dessa element frodades inom det ungsocialistiska lägret säger sig själf. Att en ungsocialist skulle kunna trifvas inom en fredligt arbetande fackförening är inte att begära, och lika omöjligt är det för honom att hålla ett aftal i helgd. Om han gjorde det, skulle han anse sig som en skamlös förrädare mot sin klass.

Det dröjde därför inte länge förrän han funnit medlet, med hvilket han lika hänsynslöst kunde bekämpa sin

fackförening som sin arbetsgifvare. — Och medlet var syndikalism och sabotage. Hvad dessa ord betyder, har mer än en arbetsgifvare på ett obehagligt sätt fått erfara. Vi skola längre fram närmare utreda betydelsen af orden.

Som så mycket annat importerades syndikalismen och sabotaget till vårt land från Frankrike och Italien. Man må observera, att dessa länders folk ofta sakna sinne för den stränga organisationsanda, som är de germanska folkens arfvedel. Nå, syndikalism är äfven en art af organisation, men inte mycket, bara så pass, att det inte stör den ”fria andens” utveckling.

Syndikalisten vill upplösa ett lands stora fackföreningar och i stället på en plats, t. ex. i Nyköping, samla i en gemensam förening alla de olika yrkenas arbetare. Det skall sålunda icke finnas en öfver hela riket utbredd träarbetarefackförening, som tillvaratager sitt yrkes intresse, utan träarbetarne skola förena sig till ett syndikat bestående af platsens smeder, murare, skräddare och alla öfriga yrkesmän.

Syndikalisten menar, att han på detta sätt skall kunna förhindra att aftal kommer till stånd emellan arbetsgifvarne och en yrkesgrupp. Det är ju omöjligt för skräddaremästaren att få någon bindande öfverenskommelse med sina arbetare, eftersom det inte finnes någon särskild förening för dem. Det blir svårt för honom att underhandla med murare och smeder, när det gäller skräddare. Det blir svårtför arbetsgifvaren att veta hvad han skall rätta sig efter, han vet inte ena dagen hvad den andra bär i sitt sköte. Allt blir flytande för honom.

Men den syndikalistiske arbetaren tror också, att han på detta sätt skall vinna de största fördelarne därför att han, som icke är bunden af aftal, när som helst kan öfverfalla sin arbetsgifvare med en strejk och därigenom taga honom med öfverrumpling.

Vidare få syndikaten icke ha några stora kassor, därför att sådant förr eller senare endast drar fördärf med sig. Det får endast finnas så mycket pengar, att de löpande utgifterna kunna gäldas, utgifter till lokalhyra, propagandatryck m. m. Med detta vill man förhindra att syndikaten, i likhet med de gamla fackföreningarne, få möjligdiet att utvecklas till försäkringsföreningar; de förbli endast kamporganisationer, hvilka genom ständiga strider skola förbereda sinnena för den slutliga revolutionen.

Detta är syndikalismens organisationsform. Man kanske vid första skärskådande tycker, att den dock verkar tämligen ofarlig. Men så är det icke, ty genom de medel, som syndikalisterna använda sig af, kunna de bli ganska farliga — på samma sätt som anarkisterna äro det.

Syndikalismens utbredning — och fackföreningarnes skuld.

Vi ha nämnt att syndikalismen har importerats ifrån Frankrike och Italien — och att dessa länders folk sakna sinne för organisation, hvilket ofta beror på bristande kultur. Mången skall anse det som en hädelse, att, om Frankrike åtminstone, våga påstå något liknande. Man vill gärna tro att detta land står högst på lifvets alla områden. Men vi behöfva endast betrakta statistiken för att få reda på, att det nog är ganska mycket som brister i det franska folkets upplysning. Och hvad det gäller Italien för arbetsgifvaren att veta hvad han skall rätta sig efter, han vet inte ena dagen hvad den andra bär i sitt sköte. Allt blir flytande för honom.

Men den syndikalistiske arbetaren tror också, att han på detta sätt skall vinna de största fördelarne därför att han, som icke är bunden af aftal, när som helst kan öfverfalla sin arbetsgifvare med en strejk och därigenom taga honom med öfverrumpling.

Vidare få syndikaten icke ha några stora kassor, därför att sådant förr eller senare endast drar fördärf med sig. Det får endast finnas så mycket pengar, att de löpande utgifterna kunna gäldas, utgifter till lokalhyra, propagandatryck m. m. Med detta vill man förhindra att syndikaten, i likhet med de gamla fackföreningarne, få möjligdiet att utvecklas till försäkringsföreningar; de förbli endast kamporganisationer, hvilka genom ständiga strider skola förbereda sinnena för den slutliga revolutionen.

Detta är syndikalismens organisationsform. Man kanske vid första skärskådande tycker, att den dock verkar tämligen ofarlig. Men så är det icke, ty genom de medel, som syndikalisterna använda sig af, kunna de bli ganska farliga — på samma sätt som anarkisterna äro det.

Syndikalismens utbredning — och fackföreningarnes skuld.

Vi ha nämnt att syndikalismen har importerats ifrån Frankrike och Italien — och att dessa länders folk sakna sinne för organisation, hvilket ofta beror på bristande kultur. Mången skall anse det som en hädelse, att, om Frankrike åtminstone, våga påstå något liknande. Man vill gärna tro att detta land står högst på lifvets alla områden. Men vi behöfva endast betrakta statistiken för att få reda på, att det nog är ganska mycket som brister i det franska folkets upplysning. Och hvad det gäller Italienär det ett axiom, att detta land i många afseenden står lågt.

Nog af: från dessa länder har rörelsen ntbredt sig till oss på samma sätt som anarkismen kom från samma håll och förvred en massa öfverhettade hjärnor.

När vi se på rörelsens utbredning i Sverige, kunna vi konstatera, att den hitintills har sökt sig till sådana platser där upplysningen inte står så högt som i öfriga delar af landet och till människor, som i samhällsfrågorna äro mindre skolade.

Man behöfver endast se på en syndikalistisk adresslista och jämföra den med en karta, så skall det bli klart att denna iakttagelse är riktig.

Inom landet ha vi omkring 160 syndikalistiska organisationer.

Bland västkustens stenarbetare ha vi fullt med syndikalister, i Göteborg bland grofarbetarne, i Småland och Västergötland, där grofindustri finnes, i Norrbottens grufarbetaresamhällen, bland järnvägsbyggarne och för öfrigt litet hvarstans, där gröfre fackindustri slagit sig ned. Däremot äro de mera tunnsådda bland de större städernas och industricentras verkliga yrkesarbetare. Och där de på sådana ställen finnas är det mest bland grofarbetarne, som smittan spridt sig. Alltså bland samhällsmedlemmar, som sakna den skolning yrkesmannen genom sina fackföreningar fått.

Det är ju så att människor af lägre upplysning ofta sakna förmåga att uppfatta organisationens nytta. De förstå inte gagnet af tvånget och det långsamma, men systematiska arbetet för ett mål. När de se något som de tro sig ha rätt till, vilja de genast göra det till sin egendom och bry sig icke stort om de medel de använda sig af för att nå sitt mål. Så är det nog äfven med syndikalisterna, de ha tröttnat på fackföreningens, i deras tycke kälkborgerliga försiktighet, och vilja gå egna vägar, uppeggade som de äro af samvetslösa agitatorer.De socialistiska fackföreningsmännen ha ju predikat och predika än revolutionen på sitt sätt — fast försiktigt. De ha blifvit gamla, fått gikt i armarne och kunna inte gestikulera så våldsamt som fordom. — Nå, syndikalisten predikar äfven revolution — fast han gör det på sitt sätt. — På samma sätt som fackföreningsmännen fordom. Så det är egentligen ändå den gamle fackföreningsmannens mantel som han axlat; att han gör det på ett litet våldsammare sätt än den förre, blir hans sak.

Fackföreningsmännen behöfver alltså inte beklaga sig. Hvad som var rätt i går, menar syndikalisten, är samma rätt i dag. Alltså fortsätter han att bekämpa fackföreningsmännen och samhället.

Vore fackföreningsmännen konsekvent i sin kamp mot syndikalisten så skulle han öppet förneka sin ungdoms agitatoriska snedsprång, erkänna sig som feltagare i mycket och först och främst förklara samhället som högsta myndighet. Först då har han säker grund att stå på i kampen mot syndikalisten.

Ehuru utgången ur fackföreningsrörelsen är syndikalismen en reaktion emot densamma. Syndikalisterna började vinna insteg i landet strax efter de stora svenska strejkernas misslyckande. Under åren förut hade den ena stora strejken aflöst den andra. — Dessa strider fordrade pengar och åter pengar. Och fackföreningarne hade en

infernalisk förmåga att suga pengar till sig och lika hastigt göra slut på dem. Insamlingslistorna gingo oafbrutet arbetsplatserna rundt, vissa lördagar var det dussinet fullt — och alla hade samma rätt att bli påtecknade — den som vägrade, svek solidariteten. En fem à sex kronor hvarje vecka var inte ovanligt att arbetaren pressades på, och hvad det betydde för hans ekonomi, är lätt att förstå. Inte var det underligt, att han tröttnade någon gång. Kom så det upprörande, att han aldrig såg något resultat af alla uppoffringar — åtminstone inte några nämnvärda. — Till sist måste han fråga sig hvad alltsådant skulle gagna till. Fackföreningen gjorde honom inte stor nytta.

Han måste finna på ett annat sätt, ett billigare, med hvilket han kunde bekämpa sina utpekade fiender.

Och då kom syndikalismen af sig själf.

Jordmånen var beredd på mer än ett sätt — det var bara att så, draksådden skulle gro af sig själf.

Säkert är äfven detta en af orsakerna till syndikalismens utbredning. Det måste bli en reaktion mot det öfverdrifna och resultatlösa strejkandet, parad med det genom socialistisk propaganda inympade hatet mot arbetsgifvarne samt bristande upplysning och kultur.

Syndikalisternas kampmedel.

Under de senaste åren har man i samband med den syndikalistiska propagandan hört och sett ordet sabotage, utan att man vidare har brytt sig om att taga reda på hvad det betyder. Man har ryckt på axlarne och öfverlägset menat, att det varit ett nytt ungsocialistiskt påfund. Ja, det är ungsocialism — och det i en farlig form.

Sabotage är helt enkelt en förbrytarelära, en lära om systematisk skadegörelse, om ohederlighet och om allt fult, som kan gro i en förvirrad och förvriden hjärna.

För några år sedan utkom i Malmö af den ökände ungsocialisten Schröder en sorts lärobok i sabotage. Den blef åtalad och konfiskerad, hvadan den inte kunde göra så stor skada, men den som läst den, får klart reda på hvad sabotage betyder och hur den propaganda är, som muntligen bedrifves bland våra syndikalistiska arbetare. Och att sådden fallit i god jordmån, visar den redan spirande brädden.

Det heter i nämnda alster af Schröder, att arbetaren aldrig har att taga hänsyn till någon annan än sig själf. Arbetsgifvarens egendom bör inte ha det sådant skulle gagna till. Fackföreningen gjorde honom inte stor nytta.

Han måste finna på ett annat sätt, ett billigare, med hvilket han kunde bekämpa sina utpekade fiender.

Och då kom syndikalismen af sig själf.

Jordmånen var beredd på mer än ett sätt — det var bara att så, draksådden skulle gro af sig själf.

Säkert är äfven detta en af orsakerna till syndikalismens utbredning. Det måste bli en reaktion mot det öfverdrifna och resultatlösa strejkandet, parad med det genom socialistisk propaganda inympade hatet mot arbetsgifvarne samt bristande upplysning och kultur.

Syndikalisternas kampmedel.

Under de senaste åren har man i samband med den syndikalistiska propagandan hört och sett ordet sabotage, utan att man vidare har brytt sig om att taga reda på hvad det betyder. Man har ryckt på axlarne och öfverlägset menat, att det varit ett nytt ungsocialistiskt påfund. Ja, det är ungsocialism — och det i en farlig form.

Sabotage är helt enkelt en förbrytarelära, en lära om systematisk skadegörelse, om ohederlighet och om allt fult, som kan gro i en förvirrad och förvriden hjärna.

För några år sedan utkom i Malmö af den ökände ungsocialisten Schröder en sorts lärobok i sabotage. Den blef

åtalad och konfiskerad, hvadan den inte kunde göra så stor skada, men den som läst den, får klart reda på hvad sabotage betyder och hur den propaganda är, som muntligen bedrifves bland våra syndikalistiska arbetare. Och att sådden fallit i god jordmån, visar den redan spirande brädden.

Det heter i nämnda alster af Schröder, att arbetaren aldrig har att taga hänsyn till någon annan än sig själf. Arbetsgifvarens egendom bör inte ha detringaste värde för en syndikalist. Kan han komma åt under en strid att förstöra en maskin, utan att själf bli fast, har han alla skäl att göra det. I så fall är det en god sak. Lika prisvärdt är det att förstöra materiel — genom försumlighet, beräknad oskicklighet eller om möjligt genom direkt skadegörelse. Bageriarbetarne böra under strid blanda småsten och glasskärfvor i degen, så att denna blir oduglig, och skrädderiarbetarne ha frätande syror att tillgå för att behandla en tredskande mästares tyger.

Syndikalisterna undvika strejker så mycket som möjligt för att inte skada sin egen ekonomi. Man har som sagdt andra medel att tillgå för att betvinga arbetsgifvaren. Man gör sabotage — och sådan finnes att tillgå i alla möjliga former — gröfre och finare.

Vilja arbetarne ha mer betaldt på en plats, så sabotera de. En vacker dag börjar arbetsgifvaren märka, att än krånglar motorn, och än brista remmarne, den ena maskinen efter den andra går sönder och det ena uppehållet följer det andra. Till sist förstår han att det är arbetarne som sabotera — och tills vidare har han knappast något annat att göra än att gå med på arbetarnes fordringar eller stänga fabriken. Vi säga tills vidare — ty ännu finnes icke tillräckligt lagligt skydd gentemot dylik åverkan. Men det kommer väl i sinom tid.

Butiksanställde skola under konflikter systematiskt slarfva vid varornas uppmätning och vägning — så att arbetsgifvaren ovillkorligen blir den förlorande på hvarje köp. Barberaren rådes till att så mycket som möjligt misshandla kunderna, skära dem, klippa dem eller också förstöra deras hår — och blir det klagomål skola de skylla på mästarens oginhet, som antingen låter dem arbeta för mycket, så de bli nervösa, eller så få de så rysligt litet betaldt, att de inte äro tillräkneliga för den skull. Nå, i detta senare fall kan det ju hända att äfven kun-den blir nervös och klår upp barberaren. Det hände förresten i Paris något dylikt, där en sabotagemisshandlad kund helt enkelt klippte af en bit af örat på den ”nervöse” barberaren.

Dessa former af sabotage äro dock de allra lindrigaste. Värre finns det. Det finnes sådan sabotage där äfven dynamit kan komma till användning, äfven eldsanläggningar och annan gröfre skadegörelse är tillåten, om man kan göra det utan att själf bli fast. Ty det senaste är för syndikalisten det allra viktigaste — annars är intet heligt för honom.

I Amerika sprängde syndikalisterna i Los Angelos ett helt hus i luften, hvarvid en massa icke strejkande arbetare blefvo dödade. Här i Sverige ha vi ännu inte hunnit så långt — men dynamit har redan i mindre skala kommit till användning. Amaltheamännen voro syndikalister och de som anlade elden i Göteborgs hamn under den stora strejken därstädes voro syndikalister, fastän polisen aldrig lyckades få någon fast,

För någon tid sedan utbröt en syndikaliststrid vid ett af våra nordliga gruffält, hvarvid syndikalisterna placerade dynamit här och hvar på platser, som hemlighöllos, så att ingen utomstående under striden skulle taga befattning med arbete. De skrämde helt enkelt bort möjliga arbetsvilliga med hot om dynamitexplosioner. Vidare hittades en gång dynamitpatroner i lasten på ett malmfartyg med den följd att lossningsarbetarne icke vågade fortsätta med sitt arbete.

Många sådana fall finnas att omtala.

Man tycker att dylika nidingsdåd borde kunna åtalas. Det kunna de nog äfven i många fall — fast icke i alla. Att med *uppsåt* placera dynamit på något ställe där det vid beröring af ”obehöriga” kunde explodera, är helt naturligt strängt straffbart. Men de syndikalistiska ”idealisterna” äro så listiga, att de sällan göra något liknande med ”uppsåt”, möjligenkunna de *”glömma”* litet dynamit här och hvar — det är ju tråkigt — men ingenting kan göras åt den saken.

Följderna af sabotage.

Den ryske revolutionären Bakunin sade en gång, att det är ett ondt om den sanne revolutionären låter binda sig af hustru, familj och barn — och andra samhällsband. Den verklige revolutionsmannen måste vara fri, lös och obunden af alla samhällsband, både moraliska och juridiska, ty endast då kan han hänsynslöst kämpa för revolutionens sak. Sådan är äfven syndikalistens tankegång — kanske inte så utprägladt, men i det närmaste. Det första han därvid kan göra, är att lösslita sig från fackföreningens ekonomiska band; har han så ingen moral som binder sig, är det en gifven sak, att de juridiska banden falla af sig själfva.

En sådan människa är farlig för den allmänna säkerheten, men ännu farligare blir hon när hon sammansluter sig med andra likasinnade. Så är det med syndikalisterna. De äro samhällsfarliga individer, sammanslutna i tämligen fasta organisationer.

Det duger inte att rycka pä axlarne åt denna företeelse — eller trösta sig med att det inte är så farligt. Det rycktes äfven på axlarne en gång åt den ungsocialistiska rörelsen. Men det gör visst inte någon nu för tiden. Man har fått upp ögonen för faran och bekämpar den.

Detta måste ske äfven med syndikalisterna, klokt och medvetet. De äro redan en makt att räkna med; 160 lokalförbund med tusentals medlemmar äro inte att förakta.

Samhället bör se upp.

Det kan tyckas som om ett tiotusental syndikalistiska arbetare icke vore att räkna med, när arbetarne räknas i hundratusental. Men i detta fall kunna de *”glömma”* litet dynamit här och hvar — det är ju tråkigt — men ingenting kan göras åt den saken.

Följderna af sabotage.

Den ryske revolutionären Bakunin sade en gång, att det är ett ondt om den sanne revolutionären låter binda sig af hustru, familj och barn — och andra samhällsband. Den verklige revolutionsmannen måste vara fri, lös och obunden af alla samhällsband, både moraliska och juridiska, ty endast då kan han hänsynslöst kämpa för revolutionens sak. Sådan är äfven syndikalistens tankegång — kanske inte så utprägladt, men i det närmaste. Det första han därvid kan göra, är att lösslita sig från fackföreningens ekonomiska band; har han så ingen moral som binder sig, är det en gifven sak, att de juridiska banden falla af sig själfva.

En sådan människa är farlig för den allmänna säkerheten, men ännu farligare blir hon när hon sammansluter sig med andra likasinnade. Så är det med syndikalisterna. De äro samhällsfarliga individer, sammanslutna i tämligen fasta organisationer.

Det duger inte att rycka pä axlarne åt denna företeelse — eller trösta sig med att det inte är så farligt. Det rycktes äfven på axlarne en gång åt den ungsocialistiska rörelsen. Men det gör visst inte någon nu för tiden. Man har fått upp ögonen för faran och bekämpar den.

Detta måste ske äfven med syndikalisterna, klokt och medvetet. De äro redan en makt att räkna med; 160 lokalförbund med tusentals medlemmar äro inte att förakta.

Samhället bör se upp.

Det kan tyckas som om ett tiotusental syndikalistiska arbetare icke vore att räkna med, när arbetarne räknas i hundratusental. Men i detta fallkunna siffrorna bedraga. Vi måste nämligen taga i betraktande, att syndikalisterna äro de mest utkristalliseradt hänsynslösa individer, som existera inom arbetarerörelsen. Deras fåtal är surdegen, som en gång kan genomsyra hela arbetareklassen.

Syndikalisterna vilja ha permanent krigstillstånd på arbetsmarknaden. Arbetaren skall ständigt vara färdig till strid, obunden som han är af kontrakt och aftal, under det arbetsgifvaren aldrig får reda på hvar och när slaget skall falla.

Låt oss tänka något fall.

En dag vilja syndikalistiska järnvägsmän ha löneförhöjning eller något annan förmån. Deras begäran framlämnas till järnvägsstyrelsen med kraf på obetingadt ja eller nej och utan underhandlingsrespit. Blir svaret nekande, följer så strejken ögonblickligen, så ögonblickligen, att växelkarlen lämnar växeln, som den står, och lokmannen stoppar tåget ute på linien. Det behöfver inte alls vara hela personalen som deltager i strejken, men de som göra det, göra det så våldsamt och så hänsynslöst, att allt måste kastas öfver ända. -- --

Så är en del af taktiken, och så ha järnvägsmännen gjort både i Frankrike och i Italien. —

Här är ett annat fall.

Handelsarbetarne i ett stort handelshus äro missnöjda med sina villkor, men deras begäran om ändring har af en eller annan anledning blifvit afslagen. Följden här blir inte ögonblicklig strejk — de äro för svaga till det — utan i stället tillgripa de ett annat förbrytarevapen ur arsenalen. Firman kanske skall leverera ett större parti socker till en kund, men denne returnerar det genast, därför att varan smakar fotogén. Det blir beklaganden och ersättning och leverans af nytt parti, men det skall visa sig att äfven det är lika odugligt. Detta upprepas gång på gång med alla varor och till sist går det upp för firman, att arbetarne sabotera — och att det är någon eller några af dessa somsystematiskt på ett ganska enkelt sätt förstört firmans anseende och varor.

På detta sätt beräkna syndikalisterna att de till sist skola kunna knäcka firman och få den medgörlig.

Om nu dessa förhållanden skulle i större utsträckning börja tillämpas inom näringslifvets alla områden, är det en lätt sak att inse hvart det kommer att bära hän. Öfverallt skulle det bli villervalla och osäkerhet. Och gripes det inte in i tid med hårdhandskar, är det fara värdt att näringsidkarne till sist stå alldeles värnlösa gent emot de syndikalistiska förbrytelserna.

Skofabrikanten skall inte veta hvilken dag hans produkter från kunderna returneras som odugliga på ett eller annat sätt, lika litet som skräddaremästaren vet när hans syndikalistiska arbetare genom ”misshugg” med sax och pressjärn förstöra hans dyrbara tyger. Ingen får veta när knifven träffar bakifrån.

Att följderna af dessa förhållanden till sist kommer att drabba arbetaren lika hårdt som arbetsgifvaren, faller af sig själf. Ja, all osäkerhet på arbetsmarknaden, all oro inom det ekonomiska lifvet har alltid skadat arbetareklassen mer än de öfre klasserna. Men det har en syndikalist svårt att tänka sig, fast det står klart som ett axiom för alla andra.

Men trösten i eländet är dock ringa i att veta, att alla klasser bli lidande af sabotage-taktiken. I samhällsarbetet är det ju önskvärdt att få arbetslugn, så att välståndet kan *ökas* inom alla klasser, i stället för att *sänkas* inom alla.

Resultatet af syndikalistens arbete blir arbetareklassens sänkande inom alla områden, både moraliskt och ekonomiskt.

Syndikalisten bör icke lyda lagen, om han kan undvika det. På tal om sabotage och direkt aktion säger en af de syndikalistiska författarne: Dendirekta aktionen (sabotage) varierar efter omständigheterna. Enligt arbetarens yrke, fantasi och initiativ finner han hvarje dag nya medel.

I princip utesluter den direkta aktionen hvarje bekymmer om dess laglighet. Lagen, är den ej gjord af bourgeoisien och till dess fördel?

En arbetare som anropar lagarne och hoppas på dem, är som en hund, som yrkar på piskrapp.

Den direkta aktionen består i att få arbetsgifvaren att ge vika af fruktan eller egennytta”

Som man ser, är det på ett ganska öppet sätt som de syndikalistiska herrarne predika handlingens propaganda.

Men i de flesta fall är den dock icke så öppen att den med nuvarande lagar kan dragas inför domstol. Som vi sagt äro herrar syndikalister så försiktiga, att de gärna akta sig för att själfva bli fast.

Agitatorn klarar sig nästan alltid. Det kan dock hända att någon underhuggare råkar illa ut någon gång. Men det betyder mindre, en sådan användes då i martyrtjänst, mycket användbar i den hetsande agitationen.

Syndikalisterna och fackföreningsrörelsen.

Som vi erinrat, uppkom den syndikalistiska rörelsen som en protest emot den allt för fredliga och ”försumpade” fackföreningsrörelsen. En följd af detta har blifvit en uppblossande strid mellan de båda riktningarne — och att man därvid inte skräder på orden, kan en hvar förstå, som något så när känner till den socialistiska terminologien. Bägge parterna anse sig gifvetvis ha absolut rätt gent emot motparten — och bägge två anse de den andre som förrädare mot arbetareklassens och revolutionens sak.

Som prof på den något svala kärleken dem emellan behöfver man endast taga de anföranden de haft om hvarandra vid skilda tillfällen och sist nu vid Hultebostridens afslutande. Vid Hultebo grufvor direkta aktionen (sabotage) varierar efter omständigheterna. Enligt arbetarens yrke, fantasi och initiativ finner han hvarje dag nya medel.

I princip utesluter den direkta aktionen hvarje bekymmer om dess laglighet. Lagen, är den ej gjord af bourgeoisien och till dess fördel?

En arbetare som anropar lagarne och hoppas på dem, är som en hund, som yrkar på piskrapp.

Den direkta aktionen består i att få arbetsgifvaren att ge vika af fruktan eller egennytta”

Som man ser, är det på ett ganska öppet sätt som de syndikalistiska herrarne predika handlingens propaganda.
Men i de flesta fall är den dock icke så öppen att den med nuvarande lagar kan dragas inför domstol. Som vi sagt äro herrar syndikalister så försiktiga, att de gärna akta sig för att själfva bli fast.

Agitatorn klarar sig nästan alltid. Det kan dock hända att någon underhuggare råkar illa ut någon gång. Men det betyder mindre, en sådan användes då i martyrtjänst, mycket användbar i den hetsande agitationen.

Syndikalisterna och fackföreningsrörelsen.

Som vi erinrat, uppkom den syndikalistiska rörelsen som en protest emot den allt för fredliga och ”försumpade” fackföreningsrörelsen. En följd af detta har blifvit en uppblossande strid mellan de båda riktningarne — och att man därvid inte skräder på orden, kan en hvar förstå, som något så när känner till den socialistiska terminologien. Bägge parterna anse sig gifvetvis ha absolut rätt gent emot motparten — och bägge två anse de den andre som förrädare mot arbetareklassens och revolutionens sak.

Som prof på den något svala kärleken dem emellan behöfver man endast taga de anföranden de haft om hvarandra vid skilda tillfällen och sist nu vid Hultebostridens afslutande. Vid Hultebo grufvorhar nämligen en strid utkämpats, i hvilken strid syndikalisterna lidit ett svårt nederlag. Detta mest på grund af de gamla fackföreningsmännens uppträdande, hvilka alls icke kunde godkänna syndikalisternas tryck. Följden blef, att fackföreningsmännen blefvo strejkbrytare och som sådana behandlades de af syndikalisterna.

”Men saknade arbetsgifvaren egna krafter att knäcka smidigt kämpande och uppoffrande kamrater, så fick han den sista men kraftigaste hjälpen — af de socialdemokratiska förrädarligorna, organiserade i Sv. Grufarbetareförbundet, Gule Josefs rödbleka patrask. Och därmed är ett litet bidrag gifvet till ett mörkt kapitel i den svenska arbetarerörelsens, eller den sig giftigt betecknande ”moderna *fack*föreningsrörelsens” historia”.

Sannerligen är inte tiden upp- och nedvänd när man hör sådant om gamla, stadiga fackföreningsmän. Det är dock

inte utan att den minnesgode känner igen orden från en tid, som inte är så värst aflägsen. Är det månne inte samma ord och tonfall, som fackföreningsmännen själfva använde och ännu använda om icke-socialistiska arbetare?

Men låt ”Syndikalisten” fortsätta, så få vi en klarare öfverblick på hur de båda motståndarne betrakta hvarandra enkannerligen hur tidningen ser på fackföreningen.

”Hur bittert skall det icke kännas för de, som satt sin existens på spel, att se, att all deras glänsande solidaritet, alla deras med godt hjärta gjorda uppoffringar, alla de lidanden de kallt utstått, att allt detta skall trampas under fötterna, trasas sönder af andra klasskamrater, som ej haft det ringaste med striden att skaffa, som bildar en strejkbrytareorganisation midt under den brinnande striden för att på det enda sätt som fanns komma arbetsgifvaren till undsättning. Individuellt strejkbryteri kunde här inte skada de stridandes sak, ty det skulle aldrig lyckas fienden att få så många marodöreröfver på sin sida. Nej, det måste organiseras, icke direkt under den gamla strejkbrytarehöfdingen Gule Josefs fana — det skulle gå ännu sämre. Nej, under socialdemokratins förrädarebanér, under den ”moderna *fack*föreningsrörelsens” fana, det var den *enda* utvägen för arbetsgifvaren att segra. Och så ställde sig dessa rödmålade sluskar sig till hans disposition, då nederlaget i själfva verket hängde hotande öfver förtryckarens hufvud.

Dessa socialdemokratiska fackföreningsmän, dessa medlemmar i Grufarbetareförbundet, äro *klasskampens schakaler.* Det är *dessa gamar*, som fröjda sig åt att frossa på liken om de än äro af egen kast. Inte se dessa *socialdemokratiska snuskepettrar, att de likt svinen vältra sig i sin egen träck,* de njuta helt enkelt däraf. Deras låga begrepp om arbetareklassens kamp, om solidaritet, om socialismen, än mer förvanskad genom socialdemokratiskt förfäelsearbete”.

Med detta för ögonen kan man förstå, att kärleken inte är stor. Men det är icke första gången som striden stått hård mellan fackföreningsmän och syndikalister. För något år sedan proklamerade syndikalisterna en strejk i Stockholm, hvilken fackföreningsmännen icke kunde godkänna. Följden blef att de senare förföljdes som strejkbrytare af de förra. Precis på samma sätt som fackföreningsmännen vid *sina* strejker förfölja arbetsvilliga. För fackföreningarne är det sannerligen inte en treflig situation. Hvad skola de säga vid nästa strejk i händelse andra arbetsvilliga bryta strejken, då dessa försvara sig med, att äfven de ha rätt att bryta strejk, när fackföreningsmännen själfva kunna göra det vid behof? Fackföreningens själftagna rätt att förfölja icke strejkande får ju en svår knäck med dessa fall för ögonen. Men kanske de helt enkelt svara med det gamla ordspråket som säger, att ”när jag super är det rätt”.

En god sak har dock syndikalismen haft med sigoch det är att fackföreningarne allt mer kunna vårda sig om aftalens helgd, och att man från det hållet inte behöfver riskera så många omotiverade strejker som hitintills. De skola mer och mer förstå, att båda parterna — arbetare och arbetsgifvare — ha större gagn af arbetsro än strid på arbetsmarknaden.

Helt säkert komma i viss mån de gamla fackföreningsmännen på sitt sätt att verka som samhällsbevarande element i striden emot de hänsynslösare syndikalisterna.

Den syndikalistiska faran för arbetareklassen.

En hvar som vill sätta sig in i saken, skall ganska lätt förstå, att det inte enbart är arbetsgifvaren som blir den lidande, i händelse de syndikalistiska förstörelseidéerna skulle vinna större utbredning, utan det blir äfven arbetarne och de med dem likställda. Man bör betänka, att ett modernt samhälle är lika ömtåligt för yttre och inre skador, som ett lefvande väsen. Får en lem en skada, ett sår, lider den af sjukdom, så är det inte den skadade lemmen enbart som blir lidande utan det blir hela organismen. Ett sår må vara aldrig så obetydligt, men missköts det af missförstånd eller slöhet kan det lätt hända att den dag kommer då ingen bot längre står att få. Så är det äfven med syndikalismen och alla andra samhällsupplösande läror. Vi må därför vara på vår vakt gent

emot den syndikalistiska faran, hvilken hotar arbetaren och hela samhället från det syndikalistiska hållet. Ser man att elden pyr i ett hus väntar man inte med släckningar tills elden har hunnit utbreda sig, utan man griper sig genast an med verket. Man släcker medan tid är.

Låt oss nu se hur den syndikalistiska rörelsen kan skada arbetaren själf i händelse den fritt och opåtaldt får vinna utbredning. och det är att fackföreningarne allt mer kunna vårda sig om aftalens helgd, och att man från det hållet inte behöfver riskera så många omotiverade strejker som hitintills. De skola mer och mer förstå, att båda parterna — arbetare och arbetsgifvare — ha större gagn af arbetsro än strid på arbetsmarknaden.

Helt säkert komma i viss mån de gamla fackföreningsmännen på sitt sätt att verka som samhällsbevarande element i striden emot de hänsynslösare syndikalisterna.

Den syndikalistiska faran för arbetareklassen.

En hvar som vill sätta sig in i saken, skall ganska lätt förstå, att det inte enbart är arbetsgifvaren som blir den lidande, i händelse de syndikalistiska förstörelseidéerna skulle vinna större utbredning, utan det blir äfven arbetarne och de med dem likställda. Man bör betänka, att ett modernt samhälle är lika ömtåligt för yttre och inre skador, som ett lefvande väsen. Får en lem en skada, ett sår, lider den af sjukdom, så är det inte den skadade lemmen enbart som blir lidande utan det blir hela organismen. Ett sår må vara aldrig så obetydligt, men misskötes det af missförstånd eller slöhet kan det lätt hända att den dag kommer då ingen bot längre står att få. Så är det äfven med syndikalismen och alla andra samhällsupplösande läror. Vi må därför vara på vår vakt gent emot den syndikalistiska faran, hvilken hotar arbetaren och hela samhället från det syndikalistiska hållet. Ser man att elden pyr i ett hus väntar man inte med släckningar tills elden har hunnit utbreda sig, utan man griper sig genast an med verket. Man släcker medan tid är.

Låt oss nu se hur den syndikalistiska rörelsen kan skada arbetaren själf i händelse den fritt och opåtaldt får vinna utbredning.Syndikalisten säger att för dålig betalning bör undermåligt arbete levereras. Vi gå med på att det finnes arbetsgifvare, som icke betala sina arbetare hvad de äro värda. Om sådana kan man inte säga annat än att de äro dåliga arbetsgifvare, lika dåliga som en dålig arbetare. Men är sättet att vinna rättelse det riktiga? Vi våga betvifla det.

Må vi tänka oss några fall där detta system till-lämpas.

Inom en viss trakt har syndikalistiska idéer vunnit sådan utbredning att de flesta arbetare äro smittade. Inom området finnes olika yrkesgrupper representerade såsom skräddare, väfvare, garfvare, glasblåsare ock andra. De olika industrierna arbeta för full fart, arbete och beställningar strömma in hvadan ett visst välstånd råder inom de olika befolkningslagren. Aftal finnes mellan arbetsgifvarne och fackföreningarne så att löner och arbetsförhållanden äro reglerade och arbetsro råder. Men så komma syndikalisterna; som de få arbeta i lugn och ro dröjer det inte länge förrän missnöjet börjar jäsa och arbetarna komma under fund med att de äro dåligt betalda. Man bör i samband med detta påpeka, att enligt de socialistiska idéerna äro arbetarna alltid underbetalda, oafsedt inkomstens storlek. Och underbetalda komma de att vara ända tills den dag då de självfva lägga beslag på produktionsmedlen. För syndikalister är det därför ingen konst att från denna ståndpunkt bevisa att arbetaren är både undernärd, skinnad, plundrad och underbetald.

Nu börja striderna. Arbetsgifvarne anse sig icke kunna betala mer än hvad de göra. För öfrigt hålla de sig till aftalen med fackföreningarine — och anse sig icke ha med syndikalisterna att göra. Men nu antaga vi att syndikalisterna vunnit sådan utbredning att de gamla fackföreningarne satts ur funktion — de medlemmar, som finnas kvar i dembetraktas och förföljas som strejkbrytare och förrädare mot sin klass. Se striden i Hultebo. Det är alltså syndikalisterna som regera och det skola snart arbetsgifvarne få erfara.

Det afslagna krafvet på löneförhöjning besvaras med undermåligt arbete. Följden af detta blir bara en, och den är att fabrikernas produktion sjunker i värde. Det ena klagomålet följer det andra, och den ena levererade varan

efter den andra returneras som undermålig under det den ena väntade beställningen efter den andra uteblir. Nu kunna ju arbetarna glädja sig, ty de se ju att deras taktik leder till just de vilja, nämligen att få sina arbetsgifvares varor misskända. De kunna kanske till och med glädja sig åt att arbetsgifvarne, för att förhindra en fullständig katastrof, gifva arbetarne den begärda löneförhöjningen. Men därmed är ingenting vunnet hvarken för arbetare eller arbetsgifvare. Ty för det första säger sig ju syndikalisten alltid vara underbetald, har därför ständigt orsak till att leverera undermåligt arbete, och för det andra säger han att arbetaren ständigt skall stå på stridsfot med kapitalisten-arbetsgifvaren, så att evigt brinnande hat blir rådande mellan de båda parterna. Man förstår därför, att för arbetsgifvaren blir det en omöjlig sak att få fred med syndikalisten.

Men syndikalisten skall icke glädja sig i förtid. Det finnes äfven något som kallas pyrhusseger. Kanske det är en sådan som han vunnit. —

Låt oss se.

Vi sade att visst välstånd var rådande i den trakt där dessa strider utkämpades. Efter en seger väntar sig ju segraren en stor glädje, arbetaren förhöjd lön, alltså ökadt välstånd. Men i detta fall följer intetdera. *Ty arbetarne ha själfva förstört, segerns frukter för sig.* De ha själfva arbetat på att få sina arbetsgifvares produkter misskända, och en följd af detta blir, som vi sagt förut, attarbetsgifvaren får mindre beställningar, hvilket konsekvent gifver arbetaren mindre arbete. Oeh med mindre arbete följer minskad inkomst. *Arbetaren har alltså själf sänkt sin inkomst.*

Den ena fabriken efter den andra får börja afskeda sin personal. Skräddaren får intet mer att sy, ingen vill ha de kostymer som kommer därifrån trakten, *arbetarne ha själfva förstört* dem; glasblåsaren har intet mer glas att blåsa, ty ingen vill ha glas, som man vet vara odugligt, *arbetaren har själf förstört det;* garfvaren kan inte garfva mer läder, ty ingen skomakare vill sula skor med läder, som han vet vara undermåligt och *som arbetarne själfva förstört*; och sist vill ingen köpa det väfveris tyg, som man vet, eller åtminstone anar *att arbetarne själfva på ett eller annat sätt förstört.*

Detta är ju glädjeväckande resultat för syndikalisten.

Men vi ha redan sagt att fabrikerna börjat afskeda sin personal, arbetstiden förkortas, inkomsterna bli mindre och välståndet sjunker oafbrutet i trakten. Till sist måste den ena fabriken efter den andra stängas.

Nu gör nöden sitt intåg.

Arbetarne ha själfva ropat på *Nöden,* och sannerligen: Nöden låter inte ropa sig två gånger.

Den, som sett en stängd fabrik, där fönsterrutorna äro sönderslagna och där det idoga arbetet för månader och år sedan har upphört, vet hvilket hemskt, beklämmande intryck den gör. Det är lika otäckt som att se en ödegård, som för år tillbaka öfvergifvits af sina innebyggare, där vind och väder förinta hus och längor och där ogräset fritt får gro på åkrarna.

Sådant är det tillstånd syndikalisten med sin agitation och sin brottsliga taktik vill framkalla.

Han kanske svarar med, att tar striden ett sådant slut, så finnes det andra fabriker att arbeta på, ochriket är stort. Det angår inte honom för öfrigt hur det går med arbetsgifvarens fabrik.

För att syndikalisten skall vinna sitt mål, måste han ju, som han äfven gör, utsträcka sin agitation öfver hela riket. Följden blir ju då att, om han får råda, alla industrier, alla näringar, små som stora, ovillkorligen undergräfvas och råka i lägervall på det sätt som vi här ofvan försökt skildra. För hvarje förnuftig arbetare bör det stå klart hvad ett sådant sakernas tillstånd kommer att betyda;

Hvarje yrkesman vet hvilken skada odugliga och loja arbetare kunna ställa till på en verkstad. Inte endast för dem själfva, utan äfven för kamraterna. Finnes det på en verkstad tjugo arbetare och af dem fem odugliga fuskare, skall det inte dröja länge förrän fabriken är misskrediterad på marknaden. Följderna känner en hvar till; verkstaden förlorar sina kunder och därigenom mista arbetarne sina platser. Alltså få femton lida för hvad fem

oduglingar göra.

Inte nog med detta. Det är en känd sak, att arbetare, som komma från en illa känd verkstad, alltid ha svårare att få arbete än sådana som komma från väl kända verkstäder. Sådan arbetaren är, sådan är äfven verkstaden, tänker arbetsgifvaren med en liten förändring af ett kändt ordspråk. Fuskaren sätter alltså fläck, inte endast på sig själf, utan äfven på kamrat och verkstad. Det är den stora faran.

En god arbetare får alltid goda arbetsgifvare — ty det goda drar det goda till sig. Det är nästan en naturlag. När arbetsgifvaren får en arbetare från en välkänd verkstad, vet han att han har med en kunnig och god arbetare att göra. En sådan får alltid bra betaldt, ty det är en heder för verkstaden att få en god arbetare, lika stor heder som det är för arbetaren att vara på en välkänd verkstad. Arbetaren och verkstaden höja således hvarandra, och båda ha de gagn af det.Tänk oss nu dessa fall i stort. I ena fallet ha vi verkstäderna fulla med syndikalistiska fuskare och systematiska förstörare af arbetet, hvilkas högsta fröjd är att se undermåliga varor framför sig. I det andra fallet ha vi samma verkstäder fulla med kunnigt folk, goda arbetare, hvilka sätta en ära i att endast lämna en god vara ifrån sig.

I hvilket fall, af dessa båda, har arbetaren den största nyttan, både för sig själfva och sin klass? Vi tro att ingen ärlig man skall tveka om svaret. Han skall säga, att den ärliges arbete skall gagna honom och klassen mer än den syndikalistiska oärligheten.

Vi tro det med.

Vi ha här i landet en ganska stor export af svenska industrivaror, hvilken har en stor nationalekonomisk betydelse. Vi behöfva endast nämna våra telefoner och separatorer. Denna export har kommit till stånd tack vare vidsynta affärsmäns organisationsförmåga samt genom svenska arbetares samvetsgrannhet i sitt arbete. Hade icke våra svenska arbetare varit så kunniga och ärliga vid maskiner och arbetsbänkar, så hade denna export aldrig kommit till stånd. Ty det är den goda, stadiga svenska varan som är eftersökt världen rundt, och ser en utländing en vara med svensk firmastämpel, så vet han att det inte är ett arbete som skäms för sig. Och det äro vi glada åt.

Och arbetarne ha sannerligen inte förlorat på det svenska namnets heder. Ty vi veta att de arbetare, som äro anställda vid de fabriker, hvilka bedrifva exportarbete, i de flesta fall äro de bäst aflönade i hela riket. Det visar sig sålnnda, som vi sagt, att där arbetaren levererar god vara, där kan han äfven vinna god betalning.

Den klang af ärlighet, som det svenska namnet och den svenska varan åtnjuta i utlandet, har sålunda blifvit en rikedom, som kommer hela landet till godo — inte minst arbetarne själfva. Det, är någotatt taga vara på och som man bör akta sig för att kasta bort på grund af fanatism och tillfälligt missnöje. Ty man bör taga i akt, att om syndikalisterna vinna insteg på fabriken, så kan den dag komma då den svenska varan föraktas i utlandet och därmed äfven den svenske arbetaren.

Hvarje arbetare vet att han i Amerika och annorstädes är eftersökt, inte enbart som arbetare, utan som svensk arbetare. Kom ihåg det. Kom äfven ihåg, att detta endast och enbart beror på, att den svenska arbetaren är känd för sin ärlighet, sin kunnighet i sitt yrke, och att den som lämnar honom ett arbete, vet att han får det väl utfördt.

Men hur tror man att det skulle gå, om den svenske arbetaren blef känd i utlandet som en fuskare, en saboterande skojare, den där ingen kunde lita på. Ingen skulle våga taga honom i sin tjänst, ty ingen visste ju när den maskinen kunde gå sönder, och ingen kunde veta om det inte fölle svensken in att förfuska det anförtrodda arbetet. Ty från länder där det kommer dåliga varor, därifrån kommer äfven undermåliga arbetare. Det är en känd sak, och därefter skulle utlandet äfven rätta sig.

Det vore inte roligt att vara svensk under sådana förhållanden. Men syndikalisternas taktik, deras idéer och deras arbete leda just därhän.

Och det kan bli en stor olycka, om inte hvarje ärlig man griper in i tid.

Vi tro det icke vara möjligt, att det finnes en svensk som vill hälsa den dag välkommen, då han skall behöfva skämmas för svenskt arbete och för svensk vara. Så rättskaffens är dock en svensk arbetare att han, när han fått

upp ögonen en gång, inte vill vara med om läror, som kunna drifva det därhän. Vi äro stolta öfver en god vara och vi vilja att en god vara skall hedra det svenska namnet.

Det är för den skull, som vi här ofvan sagt, som den svenske arbetaren bör taga sig i akt för den syndikalistiska faran. Han skall bekämpa den ochhan bör göra det genast medan tid är, ty annars kan det blifva försent.

Genom dåligt arbete drar man nöd öfver sig och de sina, öfver land och rike. Men genom godt, ärligt arbete bekämpar man nöden ock man ökar sitt välstånd samtidigt som man höjer sitt inre värde.

Och först och sist skall genom godt arbete det svenska namnet bli hedradt. Med det följer icke endast ökad andlig rikedom utan äfven materiell. Ty, när svensk vara i utlandet blir efterfrågad och efterlängtad, då ökas äfven den svenske arbetarens välstånd.

Därför bör hvarje svensk arbetare bekämpa syndikalismen.

==*==